

Столярчук А.В.
студентка IV курсу,
Скиба Г.В.

*науковий керівник, к.т.н., доцент кафедри екології
Державного університету "Житомирська політехніка", м. Житомир*

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ВИРОБНИЦТВО ЯК ДЖЕРЕЛО ЗАБРУДНЕННЯ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Одним з джерел забруднення навколишнього середовища є сільськогосподарське виробництво, яке є не тільки виробником продукції, але й галуззю виробництва в якому використовують засоби захисту культурних рослин від бур'янів та різноманітних шкідників. Посівам сільськогосподарських культур і багаторічним культурним насадженням завдають шкоди близько 8000 різних комах, кліщів, гризунів, грибкових, вірусних, бактеріальних і нематодних захворювань. Вони істотно знижують урожайність культур і продуктивність тварин, погіршують якість продукції, а нерідко без необхідних заходів призводять до її повної втрати. Це дає підстави для висновку, що сільськогосподарські шкідники і хвороби потрібно розглядати як один з негативних факторів, який впливає на фінансовий стан аграрних підприємств і характер рішень, що ними приймаються.

Актуальною проблемою сучасного сільського господарства є розробка ефективних заходів щодо регулювання використання у виробництві засобів захисту рослин. Структура посівних площ, тип сівозміни і система удобрення культур у ній істотно впливають на елементи родючості ґрунту, на чому, в першу чергу, і базується підвищення продуктивності орних земель.

На прикладі аналізу виробничої діяльності підприємства «Черняхівська аграрна група» був проведений аналіз посівів культурних рослин і масштабів використання гербіцидів, фунгіцидів, інсектицидів (таблиця 1).

Таблиця 1.

Культура	Площа посіву, тис/га	Гербіциди		Інсектициди, л/га	Фунгіциди, л/га	Міндобрива, кг/га
		Ґрунтові гербіциди, л/га	Страхові гербіциди, л/га			
Ріпак	3,5	Пропадокс- 2	Опора- 0,2	Оперлот Агро-0,2 Вирій-0,8 Асистент-0,2	Доктор Кроп-0,5 Тебуфор-1	
Пшениця	55	Оптимум-0,3 Герсотил-0,02		Оперлот Агро-0,2	Доктор Кроп-0,5	Амофос-150, Аміачна селітра-300
Соняшник	65	Кратос-1,5	Норвел-2,5		Стробітек Мульти-1,2	Сульфат магнію-8, Карбомід-8
Кукурудза	82	Кратос-2	Мілафорт-1,2			Амофос-200, Карбомід-200

На підприємстві вирощуються такі культури як: ріпак, пшениця, соняшник та кукурудза. Наука і сільськогосподарська практика виробили кілька напрямів боротьби із сільськогосподарськими шкідниками і хворобами, серед яких в останні десятиріччя провідне місце почали займати хімічні засоби захисту рослин, а саме: гербіциди, інсектициди, фунгіциди. З таблиці видно, що агрофірма використовує в своїй практиці значні кількості цих засобів. Крім того, шкідливим для ґрунтів є також надмірне використання мінеральних добрив. З метою раціонального ведення сільського господарства аграрне підприємство повинно мати повну інформацію про ефективність засобів і способів боротьби з шкідниками і хворобами, а також знати, які з них є найбільш економічно вигідними в конкретних умовах господарювання і екологічно безпечними.

Для запобігання зниження вмісту гумусу та відтворення родючості ґрунту при веденні сільськогосподарського виробництва необхідно використовувати екологічно безпечні заходи з покращення якості сільгоспугідь, одним з яких є гнучка система використання мінеральних добрив і основних елементів біологізації – застосування сидератів, рослинних решток а також часткова заміна хімічних засобів захисту рослин на біопрепарати.